

AZ ÖKOISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉS EREDMÉNYEINEK MÉRÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Horváthné Lázár Gabriella

Petőfi Sándor Általános Iskola, Gárdonyi Géza Általános Iskola tagintézmény

Kulcsszavak: ökoiskola, környezeti szemléletformálás; empirikus kutatás; statisztikai elemzés

Korunk egyik fontos kérdése és megoldandó feladata környezetünk védelme, megóvása és minél kisebb mértékű terhelése. A korai környezeti nevelés elengedhetetlen, hiszen gyermekeink lesznek a jövő tudatos fogyasztói, ha nevelésük ma megfelelő mederben folyik.

Az oktatás előtt álló kihívás tehát, hogy a gyermekek szemléletmódját a kezdetektől olyan irányba terelje, mely gondolkodásukban és megnyilvánuló cselekedeteikben is a fenntarthatóságot szolgálja.

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium és a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium közösen létrehozta az Ökoiskola címet. Az Ökoiskola cím a legmagasabb állami kitüntetés, amit oktatási intézmény kaphat a természet- és környezetvédelem, valamint az fenntarthatóságra nevelésben nyújtott munkájáért. Intézményünk, a dunaújvárosi Gárdonyi Géza Általános Iskola immár második alkalommal nyerte el az Ökoiskola címet. A cím elnyerése óta különös hangsúlyt fektetünk a környezeti nevelés fontosságára. Az ökoiskolai tevékenységeket programok, projektek formájában tanórai és tanórán kívüli keretek között valósítjuk meg változatos oktatási módszereket alkalmazva.

A program során igen fontos volt, hogy a környezeti nevelésben elért eredményeket egyszempontú módon mérjük, értékeljük, és ezek segítségével kijelöljük a további lépéseket. Az eredmények mérésére egy kérdőíves vizsgálatot végeztem ugyanazon diákok körében, először a program kezdetén, majd bő egy évvel később, aminek célja az volt, hogy a program hatására bekövetkező szemléletváltozást mérni tudjam.

A felmérés eredményeit többféle módon elemeztem. Az eredményeken hipotézisvizsgálatot végeztem egymintás t-próba alkalmazásával, valamint oszlopdiagramon ábrázoltam a diákok szemléletmódjában bekövetkezett pozitív változásokat. Ezt követően az SPSS számítógépes program segítségével korrelációvizsgálatot végeztem. A vizsgálat bizonyította, hogy a programban részt vevő diákok körében mért fejlődés igen nagy valószínűséggel nem a véletlen műve, hanem a tudatos szemléletformáló tevékenységeknek, programoknak köszönhető.

A program alkalmazásával függetlenségvizsgálatot is végeztem. Az eredmények azt mutatták, hogy sok esetben legalább közepes erősségű kapcsolat van az egyes ökoiskolai tevékenységek hatásai között, azaz valamilyen célzott tevékenység egy más jellegű tevékenységre vagy viselkedésre is pozitív hatással van.

A vizsgálat eredményeképpen megállapíthatjuk, hogy az intézményben szervezett, és sok tekintetben eredményes környezeti nevelés folyik. Az elért eredmények mindössze egy év tudatos munkájának köszönhetőek. Ezzel valószínűsíthető, hogy az általános iskolai diákok első osztálytól kezdett jól szervezett szemléletformáló képzése gyökeresen pozitív irányban változtatja meg a ma még sok esetben a környezet iránti közömbös vagy negatív viselkedést, életmódot.